

Reglement for delegert myndighet i Hedmark fylkeskommune 2016–2019

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE

PR. JANUAR 2017

Hjemlet i fylkestingsvedtak 12/16 og 45/16, og fylkesrådsvedtak 226/16 (x i tabelldokumentet viser hvilket nivå som har fått delegert myndighet).

FYLKESORDFØRER

Fylkesordføreren er rettslig representant for fylkeskommunen, og underskriver på dennes vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommuneloven § 9 nr. 3. I kraft av å være rettslig representant er det fylkesordføreren som tar imot forkynnelser og meldinger for fylkeskommunen i forbindelse med rettsaker. Fylkesordføreren er også legitimert til å reise søksmål på fylkeskommunens vegne. Selv om fylkesordføreren er legitimert til å foreta rettergangsskritt på fylkeskommunens vegne, har han likevel etter kommuneloven ingen myndighet til på egen hånd å avgjøre om slik begjæring skal settes frem. Slik avgjørelse må treffes av den dertil kompetente myndighet i fylkeskommunen.

Fylkesordføreren er møteleder for fylkestinget. Fylkestingets virksomhet er regulert i eget reglement, og kommer i tillegg til kommunelovens bestemmelser.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Myndigheten beholdes i fylkestinget	Delegeres fylkesrådet	Delegeres fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommuneloven § 9 nr. 3	Representasjon i generalforsamlinger i selskaper hvor fylkeskommunen er aksjonær	Fylkesordfører				Fylkesordfører kan gi andre fullmakt til å møte i hans sted.
Kommuneloven § 40 nr. 1	Behandle søknader om forfall fra møter i fylkestinget	Fylkesordfører				
	Søknad om KS hedersmerke og medalje	Fylkesordfører				

FYLKESRÅDET

I en parlamentarisk styringsmodell er fylkesrådet i tillegg til å utgjøre politisk ledelse også administrasjonssjef etter kommuneloven § 23. Det følger av § 23 at:

- Fylkesrådet er øverste leder for den samlede fylkeskommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov og innenfor de rammer fylkestinget fastsetter.
- Fylkesrådet skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.
- Fylkesrådet skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.
- Fylkesrådet har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle fylkeskommunale organer med unntak av kontrollutvalget.

Det er avgjørende for å sikre forsvarlig, rasjonell og effektiv drift av Hedmark fylkeskommune, som en omfattende virksomhet, at det er fastlagt en hensiktsmessig fordeling av myndighet gjennom delegasjon.

For å ivareta den daglige virksomheten i tråd med gjeldende regelverk gis fylkesrådet derfor også følgende myndighet og oppgave:

Myndighet til å utøve all daglig administrativ ledelse, forvaltning, drift og utviklingsoppgaver i Hedmark fylkeskommune. Dette innebærer:

- **Myndighet til** å fatte avgjørelser i alle saker som direkte vedrører virksomheten. Til grunn for dette ligger prinsippet om myndiggjorte virksomheter og ansvar for å utøve helhetlig ledelse, innenfor de rammebetingelser som er gitt av fylkestinget.
- **Signaturrett** på vegne av fylkesrådet og den øvrige administrasjon i Hedmark fylkeskommune. Fylkesrådets leder eller medlemmer kan signere på fylkeskommunens vegne etter eget vedtak eller delegert myndighet.
- **Ansvar for** at virksomheten i sin alminnelighet og alle beslutninger og enkeltvedtak blir gjort i samsvar med gjeldende lover, forskrifter, avtaleverk, reglementer og øvrige vedtak / styringssignaler fra overordnet myndighet i Hedmark fylkeskommune.

Retten til å klage på enkeltvedtak er nedfelt i forvaltningsloven og særlovgivning. Fylkestingets kompetanse mht. klagebehandling er lagt til en egen felles klagenemnd, jf. FT-sak 73/04. Klagenemnda skal behandle klager innenfor alle områder hvor fylkestinget er klageinstans, med unntak av klagesaker innenfor TT-ordningen hvor det er nedsatt egen klagenemnd.

Saker innenfor den videreleverte myndigheten til administrasjonen som vurderes å være av prinsipiell politisk betydning, skal alltid til behandling i fylkesrådet eller fylkestinget. De som har fått delegert beslutningsmyndighet må derfor til enhver tid vurdere om en sak kan være av slik prinsipiell betydning før eventuell beslutning etter delegert myndighet fattes.

Med begrepet enhetsleder som benyttes i dette reglementet menes fylkessjefer og ledere for stabs- og serviceenheter i sentraladministrasjonen.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommuneloven § 13	Utvidet myndighet i hastesaker		X			Myndighet gitt fylkesrådet gjennom Reglement for fylkesrådet § 4, vedtatt av fylkestinget
	Avgi høringsuttalelser		X	X	Enhets- og virksomhetsledere	Saker med politisk prinsipiell betydning skal behandles av fylkesråd eller fylkesting.
Konkursloven	Myndighet til å begjære skyldners bo tatt under konkursbegjæring		X			Kan ikke videredelegeres.
Konkursloven	Ettergi og avskrive større fordringer		X			
	Overdragelse av andeler i boligbyggerlag til ansatte		X	X		
	Oppnevne representanter til styre i selskaper, stiftelser, § 27-samarbeid, foreninger og andre selskaper og samarbeid hvor Hedmark fylkeskommune er eier eller medlem		X			Oversikt over fordelingen mellom fylkestingets og fylkesrådets myndighet fremkommer i vedlegg til FT-sak 45/16.

FYLKESDIREKTØREN

I en parlamentarisk styringsform er fylkesrådet øverste leder av fylkeskommunens administrasjon, jf. kommuneloven § 19 nr. 1.

Ved innføringen av parlamentarisk styringsform i Hedmark fylkeskommune i 2003 ble det besluttet å opprette en funksjon som fylkesdirektør. Fylkesdirektøren er underlagt fylkesrådets instruksjon.

Fylkesdirektøren er et koordinerende ledd mellom administrasjonen og fylkesrådet hva gjelder alle saker som skal til politisk behandling, og står ansvarlig overfor fylkesrådet. Fylkesdirektøren skal sørge for:

- Administrativ helhet og koordinering
- Samordning gjennom sikring av samhandling, kvalitet og utvikling
- Tilrettelegging av saker til politisk behandling
- Følge opp iverksetting av politiske vedtak
- Representasjon i nasjonale møtefora
- Delta på ulike arenaer sammen med fylkesrådet

Fylkesdirektøren deltar i fylkesrådets møter, og ivaretar bestillinger fra fylkesrådet til administrasjonen og rapporteringer tilbake til fylkesrådet. Fylkessjefene rapporterer til fylkesdirektøren. Fylkesdirektøren har en samordnende funksjon overfor hele organisasjonen, og skal sikre god kommunikasjon mot politisk nivå og eksterne samarbeidspartnere.

Fylkesrådets myndighet som gjelder den daglige utøvelsen av arbeidsgiverrollen er i sin helhet delegert til fylkesdirektøren. Likeså er håndteringen av administrative saker uten prinsipiell politisk betydning delegert til fylkesdirektøren.

Fylkesdirektørens videre delegering innenfor de ulike områder fremgår av tabelldokumentet.

ØKONOMI- OG FINANSFORVALTNING

Kommuneloven med forskrifter setter rammene for myndighet og oppgaver innenfor økonomi- og finansforvaltningen i fylkeskommunen.

De grunnleggende bestemmelsene om økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap fremgår av kommunelovens kapittel 8 (§§ 44-47). Nærmere bestemmelser om budsjett er gitt i forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner. Bestemmelser om finansforvaltning fremgår av kommunelovens kapittel 9, jf. § 52, samt forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Kommunelovens kapittel 11 regulerer fylkeskommunale foretak. Nærmere bestemmelser om budsjett mv. for fylkeskommunale foretak er gitt i forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommunelovens kapittel 8 med forskrifter	Økonomiplan og årsbudsjett					
	Vedta budsjettreglement	X				Budsjettreglementet vedtas minst en gang i hver fylkestingsperiode.
§ 44 og 45 og forskrift om årsbudsjett	Vedta økonomiplan og årsbudsjett og endringer i disse	X				Minimumskravet til spesifisering av fylkestingets budsjettvedtak i driftsbudsjettet fremgår av vedlegg 1 (budsjettskjema 1A og 1B) til forskrift om årsbudsjett, og i investeringsbudsjettet til vedlegg 2 (budsjettskjema 2A og 2B). Hedmark fylkestings budsjettvedtak/spesifisering vedtas iht. gjeldende budsjettreglement. Endringer vedtas av fylkestinget på det nivået de har fattet sitt opprinnelige vedtak.
	Årsbudsjett - drift					
	Vedta tilskudd til fylkeskommunale foretak	X				
	Viderefordre fylkestingets budsjettvedtak		X			Iht. gjeldende budsjettreglement.
	Viderefordre fylkesrådets budsjettvedtak på detaljerte ansvar, tjenester, arter og prosjekter i kontoplanen		X	X	Fylkessjefer og virksomhetsledere	Iht. gjeldende budsjettreglement.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Myndigheten beholdes i fylkestinget	Delegeres fylkesrådet	Delegeres fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Foreta omdisponeringer i budsjettet innenfor den enkelte virksomhet og hovedtjeneste		X	X	Virksomhetsledere	Iht. gjeldende budsjettreglement.
	Foreta omdisponeringer i budsjettet innenfor det enkelte ansvar og hovedtjeneste		X	X	Fylkessjefer, stabsledere og ledere av serviceenheter i sentraladministrasjonen	Iht. gjeldende budsjettreglement.
	Fordele sentralt avsatte budsjettposter til de aktuelle virksomheter og ansvar i tråd med premissene som er beskrevet i budsjettet		X	X	Ledere med disponeringsfullmakt innen det ansvaret og den tjenesten hvor beløpet er budsjettert	
	Bevilge tilskudd innen plan/miljø, kultur, næringsutvikling og folkehelse begrenset oppad til kr. 50.000 per tiltak/prosjekt		X	X	Fylkessjef for SKP, fylkessjef for KBK, fylkessjef for NON og leder av strategisk stab	Gjelder midler som er budsjettert til senere fordeling. Alle tilskudd hvor beløpet overstiger kr 50.000 skal behandles av fylkesrådet. Dersom det innenfor en budsjettpost foretas bevilgning samtidig til flere tiltak/prosjekt, med beløp både over og under kr. 50.000, skal det utarbeides en samlet sak om fordeling til fylkesrådet.
	Disponere fylkesrådets disposisjonspost og reservepost, samt partnerskapsmidler		X			
	Årsbudsjett - investering					
	Spesifisering av fylkestingets budsjettvedtak om investeringsprosjekter		X	X	Eiendomssjef HFK og regionvegsjef Statens vegvesen	Eiendomssjefen spesifiserer vedtaket for investeringsprosjekter som er underlagt Eiendom/innkjøp. Spesifisering av fylkesveg-investeringene foretas av regionvegsjef/SVV. Andre typer investeringsprosjekter spesifiseres av fylkesdirektøren.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Myndigheten beholdes i fylkestinget	Delegeres fylkesrådet	Delegeres fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommuneloven kapittel 9 med forskrifter	Gjeldsforpliktelser m.m.					
§ 52 med forskrift	Vedta reglement for finansforvaltningen	X				Reglement for finansforvaltning må vedtas minst en gang i hver fylkestingsperiode, jf. forskrift til kommuneloven om fylkeskommuners finansforvaltning § 2. Fylkesrådets fullmakter gitt av fylkestinget innenfor finansforvaltningen videredelegeres i sin helhet til fylkesdirektøren.
	Forestå låneopptak		X	X		Det kan kun tas opp lån iht. forutsatt låneopptak i årsbudsjettet, jfr. kommuneloven § 50.
	Forvaltning, refinansiering og konvertering av låneporteføljen		X	X		Iht. gjeldende reglement for finansforvaltningen.
	Løpende forvaltning av likvide midler		X	X		Iht. gjeldende reglement for finansforvaltningen.
	Inngå avtaler om finansiell bistand		X	X		
	Avlegge regelmessige finansrapporter til fylkestinget		X			Rapporteringen tas inn i fylkeskommunens tertialrapporter og årsberetning.

REGNSKAP OG LØNN

Kommuner og fylkeskommuner plikter å utarbeide eget årsregnskap som omfatter hele virksomheten, jf. kommuneloven § 48. Det nærmere regelverk er fastsatt i forskrifter og kommunale regnskapsstandarder.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommuneloven § 48 med forskrifter	Føring av årsregnskap		X	X	Regnskapssjef	Fylkesrådet / fylkesdirektøren har ikke instruksjonsmyndighet overfor regnskapssjefen i rene regnskapsfaglige spørsmål.
	Oppgaver og oppfølging i henhold til hovedbankavtalen		X	X	Regnskapssjef	Banken krever at alle fullmakter og endringer skal underskrives av person med underskriftsfullmakt iht. registreringen i Enhetsregisteret. Fylkesordføreren og fylkesdirektøren er registrert med slik underskriftsfullmakt. I tillegg er regnskapssjefen gitt slik fullmakt.
	Disposisjonsfullmakt til alle konti i konsern-kontosystemet		X	X	Regnskapssjef	Fullmakten gjelder opprettelse og administrasjon av alle avtaler og betalingsformidlinger under hovedbankavtalen på vegne av Hedmark fylkeskommune. Det er gitt egne fullmakter iht. finansreglementet.
Kommuneloven § 48 nr. 3	Godkjenne årsberetning og årsregnskap	X				Herunder disponering av overskudd / inndekning av underskudd. Kan ikke delegeres, jf. kommuneloven § 48 nr. 3.
	Inkasso og avskrivning av fordringer		X	X	Regnskapssjef	Fylkesrådet over kr. 50.000,- Fylkesdirektøren inntil kr 50.000,- Regnskapssjefen inntil kr. 10.000,- Avskrivning av fordringer gjøres i samråd med den enheten som blir belastet.
	Innrapportering og innbetaling til skatteetaten (merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk, påleggstrekk mv.)		X	X	Regnskapssjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Myndigheten beholdes i fylkestinget	Delegeres fylkesrådet	Delegeres fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Anvisningsfullmakter		X	X	Virksomhetsledere, fylkessjefer, ledere av stabs- og serviceenheter (ekskl. regnskapssjef)	Oversikt over hvem som har fått videredelegert anvisningsfullmakt fra fylkesdirektøren holdes løpende oppdatert av fylkesdirektørens økonomistab. Det er økonomisjefen som har anvisningsfullmakt for alle avsetninger til/bruk av fond, overføring til investeringsregnskapet og avskrivninger.
	Utbetale lønn og betale fakturaer etter anvisninger		X	X	Regnskapssjef	
	Innmelding i og regnskapsmessig oppfølging overfor pensjonsordningene (KLP og Statens Pensjonskasse)		X	X	Regnskapssjef	

PERSONALPOLITIKK OG PERSONALFORVALTNING

Hovedavtalens bestemmelser om ansattes medbestemmelsesrett gjelder også for beslutninger som fattes i fylkestinget eller fylkesrådet. Fylkesrådets myndighet som gjelder den daglige utøvelsen av arbeidsgiverrollen er i sin helhet delegert til fylkesdirektøren.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkes-tinget	Fylkes-rådet	Fylkes-direktør	Delegeres videre til	Merknader
	Ansettelse av fylkesdirektør		X			Samarbeidsutvalget (SAMU) skal uttale seg før tilsetting.
	Overordnet arbeidsgiverpolitikk	X				Vedtatt for hver valgperiode.
Arbeidsmiljøloven §§14-16 og 14-17	Fastsette arbeidsreglement og eventuelle øvrige personalreglementer		X			
	Fastsette administrativ organisering		X	X	Enhets- og virksomhetsledere	Større endringer i administrativ organisering av prinsipiell karakter behandles i fylkestinget. Beslutninger relatert til omorganiseringer må fattes i virksomhetenes og enhetenes organer, innenfor rammene av Hovedavtalens bestemmelser.
	Tilsetting		X	X	Virksomhetsledere	Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk. Det er et krav ved tilsetting av assisterende rektor/rektors stedfortreder på skolene at fylkessjefen er representert i tilsettingsprosessen.
	Opprette, fjerne og omgjøre stillinger innen vedtatte rammer		X	X	Enhets- og virksomhetsledere	Innen rammen av gjeldende økonomiplan, årsbudsjett, avtale- og regelverk.
	Oppsigelse, suspensjon og avskjed		X	X	Virksomhetsledere	Alle saker som gjelder suspensjon, oppsigelse eller avskjed skal før iverksetting kvalitetssikres med fylkesdirektøren.
	Behandle permisjonssøknader		X	X	Nærmeste leder med personalansvar	Ihht gjeldende regelverk
	Forvalte arbeidstidsavtalen (fleksitid) overfor den enkelte medarbeider		X	X	Nærmeste leder med personalansvar	Ihht gjeldende regelverk

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkes-tinget	Fylkes-rådet	Fylkes-direktør	Delegeres videre til	Merknader
	Ivareta arbeidsgivers plikter og oppfølgingsansvar i personalforvaltningen etter gjeldende lov- og avtaleverk (blant annet arbeidsmiljølov/HMS og folketrygdlov)		X	X	Nærmeste leder med personalansvar	
	Daglig utøvelse av arbeidsgiverrollen i form av organisering av arbeidet og fordeling av oppgaver		X	X	Nærmeste leder med personalansvar	
	Lønnspolitikk og forhandlinger		X	X		Forhandlingsutvalget oppnevnes i 3.2.1-møte (jf. Hovedtariffavtalen). Utvalget gjennomfører forhandlinger på vegne av alle fylkeskommunens enheter.
	Gjennomføre særskilte forhandlinger og inngå lokale særavtaler etter HA og HTA		X	X		
	Lønnsfastsetting ved tilsetning og overgang til ny stilling		X	X	Fylkestann- lege Eiendoms- sjef *	* For skolene er myndigheten tillagt fylkessjefen etter innstilling fra virksomhetslederne (rektorene). Myndighet til å opprette funksjonstillegg eller andre særordninger på skolene er også tillagt fylkessjefen.
	Myndighet til opprettelse/nedlegging av prosjekter som ikke er av større og/eller prinsipiell karakter		X	X	Enhets- og virksomhetsleder	

ARKIV OG BEHANDLINGSANSVAR FOR PERSONOPPLYSNINGER

Lov om arkiv av 04.12.92 nr. 126 (arkivloven) regulerer hvordan Hedmark fylkeskommune som et offentlig organ skal forvalte sin arkivfunksjon. Etter lovens § 6 plikter offentlige organer» å ha arkiv, og disse skal vera ordna og innretta slik at dokumenta er tryggja som informasjonskjelder for samtid og ettertid».

Det er i Hedmark fylkeskommune utarbeidet «Rutine for dokumenthåndtering i elektronisk arkiv» med underliggende rutiner for å ivareta bestemmelsene i arkivloven med forskrifter

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Arkivloven med forskrift	Sørge for et godt arkiv for fylkeskommunen		X	X	Arkivleder	
Personopplysningsloven med forskrift	Behandlingsansvarlig for personopplysninger tilhørende søkere, elever og lærlinger samt foresatte til disse gruppene		X	X	Fylkessjef for videregående opplæring	Behandlingsansvaret for personopplysninger er nærmere behandlet i Overordnet styringsdokument for informasjonssikkerhet i Hedmark fylkeskommune.
	Behandlingsansvarlig for personopplysninger tilhørende pasienter i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten		X	X	Fylkestannlegen	
	Behandlingsansvarlig for personopplysninger tilhørende ansatte i Hedmark fylkeskommune		X	X	Personal- og organisasjonssjef	
	Behandlingsansvarlig for personopplysninger tilhørende brukere av Hedmark Trafikk sine tjenester				Hedmark Trafikk	
	Behandlingsansvarlig for personopplysninger som er innsamlet med det formål å kunne utøve de oppgaver som ligger til fylkessjefsområdet		X	X	Fylkessjefer	

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa av 17.07.98 nr. 61 (opplæringslova) regulerer dette tjenesteområdet. Videregående opplæring er fylkeskommunens største virksomhetsområde. Skolene er egne virksomheter, og driften er i utstrakt grad basert på delegert myndighet. I opplæringslovens § 3-4 andre ledd fremgår det blant annet: "Rektor skal organisere skolen i samsvar med forskrifter etter første leddet og i samsvar med §§ 1-1 og 3-3 og forskrifter etter § 1-5."

Utøvelsen av arbeidsgiverrollen overfor rektorene som virksomhetsledere er delegert til fylkessjefen for videregående opplæring. Likeså er håndteringen av administrative saker overfor disse virksomhetene delegert fra fylkesdirektøren til fylkessjefen.

Innenfor tjenesteområdet fattes det mange enkeltvedtak hvor forvaltningslovens regler kommer til anvendelse. Slike enkeltvedtak er delegert til administrativt nivå. For behandling av klagesaker gjelder også forvaltningslovens bestemmelser.

Felles klagenemnd skal behandle de klager innenfor virksomhetsområdet hvor fylkeskommunen er klageinstans. I henhold til opplæringsloven § 15-2 er Fylkesmannen rette klageinstans for klager på enkeltvedtak etter opplæringslovens §§ 3-8 og 4-6 (enkelvedtak om tap av retten til opplæring), 3-1 femte ledd (enkelvedtak om opplæring i inntil to år ekstra), 9a-2 og 9a-3 (enkelvedtak om fysiske og psykososiale miljøforhold).

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa av 17.07.98 nr. 61 (opplæringslova)						
§ 1-4	Forsøksvirksomhet Søke om avvik fra loven		X			Beholdes av fylkesrådet alene
Forskrift til oppl.i. kapittel 6	Foreta inntak		X	X	Fylkessjef	Inntak av elever utenom fylkeskommunens hovedinntak delegeres til rektor.
§§ 3-1, 4a-1, 4a-3, 13-2, 13-3, 13-3a	Sørge for: -rett til videregående opplæring for ungdom -rett til grunnskoleopplæring for voksne -rett til videregående opplæring for voksne -opplæring i institusjoner etter barnevernloven -opplæring i fengsel -opplæring i helseinstitusjoner		X	X	Fylkessjef	Fylkestinget fastsetter den overordnede strukturen gjennom økonomiplan, årsbudsjett og opplæringspolitisk plattform. Fylkessjefen utøver gjennomføringen innenfor disse rammer. Fylkesrådet fastsetter den årlige tilbudsstrukturen. Fylkessjefen gis myndighet til å foreta nødvendige tilpasninger og justeringer underveis i året.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Forskrift § 1-3 tredje ledd	Gi forskrifter i tilknytning til opplæringstilbud med fleksibilitet i fag- og timefordelingen (det vil si der hvor det legges fag på andre trinn enn det som er fastsatt i den sentrale fag- og timefordelingen)		X	X	Fylkessjef	Fylkesrådet fastsetter den årlige tilbudsstrukturen, hvor eventuelle tilbud med fleksibilitet i fag- og timefordelingen inngår. Fylkessjefen gis myndighet til å gi forskrifter som viser hvilke trinn de forskjellige fagene skal ligge. Fag- og timefordelingen må sikre progresjonen i fagene og at den videregående opplæringen samlet sett følger ordinær opplæringstid.
§ 3-1 tredje ledd	Innvilge elev utsettelse/avbrudd uten opphevelse av rett		X	X	Fylkessjef	
§ 3-1 femte ledd	Innvilge to år ekstra for elever med rett til spesialundervisning.		X	X	Fylkessjef	
§ 3-1 sjuende ledd	Tilby elev med særlige vansker annen opplæring		X	X	Rektor	
§ 3-1 siste ledd	Sørge for individuelt læremateriell og utstyr (trykte og digitale)		X	X	Rektor	
§ 3-2 tredje ledd	Gi forskrift om skole- og feriedager.		X	X	Fylkessjef	
§ 3-4 siste ledd	Søke om avvik fra forskrifter om læreplaner (forsøksvirksomhet)		X			Fylkesrådet etter innstilling fra fylkessjef. Det er krav om uttalelse fra skoleutvalget.
§ 3-5	Fag- og svenneprøver ut over læreforhold og skole. Vurdering og godkjenning av praksis		X	X	Fylkessjef	Fylkessjefen kan gi rektor fullmakt for utvalgte fagområder.
§ 3-6	Organisere og drifte oppfølgingstjeneste		X	X	Fylkessjef	
§ 3-7	Gi forskrift om ordensreglement (skolereglement)	X	X			Skolevise tillegg godkjennes av fylkessjefen.
§ 3-8 og § 4A-9	Bortvisning av elev og vedtak om tap av retten til videregående opplæring		X	X	Fylkessjef	Rektor har myndighet etter § 3-8 til å vise bort elev i inntil fem dager. Fylkessjef har myndighet utover dette.
§ 3-9	Fatte vedtak om opplæring på tegnspråk		X	X	Rektor	
§ 3-10	Fatte vedtak om opplæring i punktskrift		X	X	Rektor	
§ 3-12	Vedtak om særskilt språkopplæring		X	X	Rektor	
§ 3-32 og 4-25	Fatte vedtak om særskilt tilrettelegging av eksamen for privatister		X	X	Fylkessjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkes-tinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
§ 4A-4	Ansvar for dokumentasjon på gjennomført opplæring		X	X	Rektor	
§ 4-3	Godkjenning av lærebedrift		X	X	Fylkessjef	Det skal legges avgjørende vekt på Yrkesopplæringsnemndas faglige vurderinger. § 4-3 andre ledd er delegert til opplæringskontorene etter anbefaling fra Y-nemnda.
§ 4-4 siste ledd	Økonomisk tilskudd til lærebedrifter, jf. egen forskrift		X	X	Fylkessjef	
§ 4-5 andre ledd § 3-3 siste ledd	Godkjenning av lærekontrakt og opplæringskontrakt		X	X	Fylkessjef	
§ 4-6	Endring og oppheving av opplæringskontrakt		X	X	Fylkessjef	
§ 4-8	Oppgaver knyttet til fag- og yrkesopplæring / Yrkesopplæringsnemnda Herunder: godkjenning, veiledning, oppfølging og kontroll. Oppnevning av prøvenemnder. Utferdige fag- og svennebrev og kompetansebevis.		X	X	Fylkessjef	Y-nemnda gir anbefalinger vedr. godkjenning, lærebedrifter, tap av godkjenning, kvalitetssystem, foreslå prøvenemnder.
Forskrift § 3-42	Utferdige vitnemål for lærlinger og privatister		X	X	Fylkessjef	
Forskrift § 1-16 og forskrift til privatskoleloven § 5a-3	Godkjenning av tidligere bestått videregående opplæring i Norge og i utlandet		X	X	Rektor	
Oppl. kapittel 5	Spesialundervisning: saksbehandling, vedtak, individuelle opplæringsplaner.		X	X	Rektor	
§ 5-6	Organisere pedagogisk-psykologisk tjeneste		X			
§ 6-3	Rett til samisk opplæring		X	X	Rektor	
§ 7-2 siste ledd	Bistand til å skaffe losji for elever		X	X	Rektor	
§ 9-1, jf. § 3-4 andre ledd	Ledelse og drift av skolene under faglig, pedagogisk og administrativ ledelse av rektorer		X	X	Rektor	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kapittel 10	Ivareta lovens krav til kompetanse for undervisningspersonell		X	X	Rektor	Rektor har tilsetningsmyndighet for egen virksomhet.
Kapittel 11	Ivareta brukermedvirkning; herunder skoleutvalg (§11-5), skolemiljøutvalg (§11-5a) og elevråd (§11-6)		X	X	Rektor	
§ 11-5, jf. kommuneloven § 20-4 siste ledd	Oppnevne skoleutvalg som driftsstyre for skolen		X			Skoleutvalgene er gitt myndighet som driftsstyre for skolene, og sammensetningen av utvalget er fastsatt i reglement, jf. SAMU-vedtak 2/08 og Reglement for skoleutvalg av 27.10.08.
§ 12-3	Oppnevne medlemmer til Yrkesopplæringsnemnda	X				
§ 13-2	Opplæring ved barnevernsinstitusjoner		X	X	Fylkessjef	Opplæringstilbud gis ved den enkelte skole etter avtale.
§§ 13-3 og 13-3a	Opplæring i fengsler og helseinstitusjoner.		X	X	Fylkessjef	Opplæringstilbud gis ved den enkelte skole etter avtale.
§ 13-3 b	Plikt til å sørge for ulykkesforsikring.		X	X		
§ 13-4, jf. kapittel 7	Organisere skoleskys, reisefølge og tilsyn		X		Hedmark Trafikk	Oppgaver fastsettes i årlig oppdragsbrev til foretaket.
Lov om fagskoleutdanning § 8	Forvaltning av tilskudd til offentlig godkjente fagskoleutdanninger samt utbetaling av tilskudd.		X	X	Fylkessjef	
Lov om folkehøgskoler § 17	Gi uttalelse vedr. godkjenning av nye folkehøgskoler	X				
Privatskoleloven § 17	Oppnevne fylkeskommunal styrerepresentant		X			
§ 25	Gi uttalelse om godkjenning av privat videregående skole, og eventuelt klage på departementets avgjørelse om godkjenning av privat videregående skole	X				

NÆRING OG NYSKAPING

Fylkessjefens disponeringsfullmakt for ulike tilskuddsposter innen næringsutvikling er 50.000 kroner, jf. merknader omtalt under Økonomi- og finansforvaltning.

Behandling av klager i enkeltsaker er lagt til felles klagenemnd.

KULTUR, BIBLIOTEK OG KOMPETANSE

Fylkessjefens disponeringsfullmakt for ulike tilskuddsposter innen kulturfeltet er 50.000 kroner, jf. merknader omtalt under Økonomi- og finansforvaltning.

Behandling av klager i enkeltsaker er lagt til felles klagenemnd.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Lov om folkebibliotek						
§ 8	Reglement for fylkesbiblioteket		X			
§ 9	Avtaler om felles bibliotekdrift		X			
§ 10	Avtale om samarbeid med statlige skolemyndigheter		X			
§ 11	Uttalelser vedrørende fordeling av statlige midler og bistå i utrednings- og planleggingsarbeid		X	X	Fylkesbibliotek-sjef	"Uttalelser" refererer seg her til kriterier for tildeling av offentlige (statlige) tilskudd.
Lov om friluftslivet §§ 22 og 24	Friluftslivsorganenes oppgaver samt forholdet til forvaltningsloven (klager)		X			
Lov om pengespill av 28.08.92 nr. 103, forskrift kgl.res. 11.12.92, forskrift	Tilskudd av spillemidlene til anlegg for idrett og friluftsliv		X			
Retningslinjer	Spillemidler til lokale og regionale kulturbygg		X			
Lov om voksenopplæring § 6	Tilskudd til studieforbund		X	X	Fylkessjef	Årlig totalramme fastsettes ved fylkestingets budsjettvedtak. Fylkessjefen foretar fordeling innenfor rammen, basert på mottatte søknader fra godkjente studieforbund.
Lokale tilskuddsordninger	Tilskuddsordninger på kulturområdet		X	X	Fylkessjef	Fylkessjefen har fullmakt til å bevilge tilskudd inntil kr. 50.000,-, jf. merknad under Økonomi- og finansforvaltning.

SAMFERDSEL, KULTURMINNER OG PLAN

Avdelingen utfører oppgaver som er regulert av en rekke særlover. Plan- og bygningsloven (pbl.), kulturminneloven (kulml.) og yrkestransportloven er de mest sentrale.

Fylkeskommunen er regional kulturminnemyndighet, og har avgjørelsesmyndighet i flere saker som angår kulturminner og fører tilsyn med de fredete kulturminnene. Fylkeskommunen har anledning til å foreta midlertidig fredning etter kulturminneloven, og er delegert egen innsigelsesrett på kulturminnefaglig grunnlag etter plan- og bygningsloven.

Forvaltningen av kulturminnesaker er hjemlet i en egen forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven av 09.02.79 nr. 8785. Det følger av forskriftens § 3 at i saker som fylkeskommunen behandler som rette myndighet etter denne forskrift skal Riksantikvaren ha underretning dersom disse fatter vedtak i strid med de faglige tilrådingene i saken og vedtaket innebærer at nasjonale verneverdier berøres.

Saker med vesentlig kryssende interesser mellom fylkeskommunen som eier og som offentlig planmyndighet skal behandles i fylkesrådet.

Ansvarsfeltet er i stor grad preget av enkeltvedtak. Klagesaker behandles av felles klagenemd.

Delegasjon til Statens vegvesen er fastsatt i eget tabelldokument, vedtatt av fylkestinget sammen med dette delegasjonsreglementet i sak 12/16. Samhandlingen med Statens vegvesen er for øvrig regulert i vegloven, fireårig rammeavtale mellom Hedmark fylkeskommune og Statens vegvesen region øst (vedtatt av fylkestinget) og årlige leveranseavtaler mellom HFK og SVV (vedtatt av fylkesrådet på bakgrunn av fylkestingets budsjettvedtak og Handlingsprogram for fylkesveger).

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kulturminneloven av 09.06.78. nr. 50 (Kulml.)						jfr. Forskrift om faglig ansvarsfordeling etter kulturminneloven
Kulml. § 3 andre ledd	Forbud mot inngrep i automatisk fredede kulturminner		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 6	Fastsette særskilt sikringssone		X			
Kulml. § 8	Tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 9	Undersøkelsesplikt - planbehandling og uttalelser		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 11	Vedlikehold, granskning mv.		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 13 andre ledd	Motta melding om funn av løse kulturminner		X	X	Fylkessjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kulml. § 15	Fredning av bygninger, anlegg mv. fra nyere tid		X	X	Fylkessjef	Riksantikvaren er fredningsmyndighet. Fylkeskommunen er saksforbereder.
Kulml. § 15a	Dispensasjon fra vedtak om fredning		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 17	Vedlikehold av fredede byggverk mv. (pålegg)		X			
Kulml. § 18	Skade ved brann mv.		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 19 tredje ledd	Områder rundt et fredet kulturminne		X	X	Fylkessjef	Dispensasjonsmyndighet.
Kulml. § 20 tredje ledd	Fredning av kulturmiljø		X			Dispensasjonsmyndighet.
Kulml. § 21	Skjøtsel		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 22 nr. 4	Midlertidig fredning inntil saken er avgjort		X	X	Fylkessjef	
Kulml. § 25	Meldeplikt (saksbehandling)		X	X	Fylkessjef	
Rundskriv 3/2000 Miljøverndep.	Ansvar som kulturminnemyndighet for listeførte kirkers omgivelser i plan- og byggesaker		X	X	Fylkessjef	
Plan- og bygningsloven (pbl.)						
§ 1-9	Klage på enkeltvedtak		X			Fylkessjefen har fullmakt til å sende foreløpig klage for å sikre overholdelse av klagefrist på tre uker. Stadfesting av klage er betinget av fylkesrådets vedtak.
§§ 7-1 og 7-2	Vedta regional planstrategi	X				
§§ 8-1 og 8-4	Vedta regional plan	X				
§§ 8-1 og 8-4	Vedta handlingsprogram til regionale planer	X	X			
§ 8-5	Regional planbestemmelse	X				
§ 4-1	Uttalelse til planprogram		X	X	Fylkessjef	
§ 10-1	Uttalelse til kommunal planstrategi		X			

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
§ 11-2	Kommuneplanens samfunnsdel		X			
§ 11-2	Kommunedelplan for temaer eller virksomhetsområder		X	X	Fylkessjef	
§ 11-3	Kommuneplanens handlingsdel		X	X	Fylkessjef	
§ 11-5	Kommuneplanens arealdel Kommunedelplaner for areal		X			
Kapittel 12	Reguleringsplaner hvor det ikke foreslås innsigelse		X	X	Fylkessjef	
Kapittel 12	Reguleringsplaner hvor det foreslås innsigelse		X			
§ 12-2	Områderegulering		X	X	Fylkessjef	Saker med preg av kommunedelplan for areal behandles av fylkesrådet.
Kapittel 19	Dispensasjonssaker		X	X	Fylkessjef	
Lov om yrkestransport av 21.06.02 nr. 45 samt forskrift om yrkestransport innenlands med motorvogn og fartøy av 26.03.03 nr. 401						
Persontransport med motorvogn utenfor rute. Loven §§ 9, 11, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32 Forskrift §§ 2, 4, 6, 7, 8, 9, 15, 16, 17, 18, 20, 40, 41, 42, 43-52	Bestemmelser vedr. kvalifikasjonskrav, tildeling/tilbakekalling og driftsvilkår for, selskapsvognløyver, løyver for funksjonshemmede og drosjeløyver. Opprettelse/godkjenning av drosjesentraler og deres vedtekter.		X	X	Fylkessjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Persontransport i rute innenlands med motorvogn eller fartøy. Loven §§ 2, 4, 6, 7, 11, 20, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 37 Forskrift §§ 2, 4, 6, 7, 8, 10, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24-36	Bestemmelser vedr. kvalifikasjonskrav, tildeling og tilbakekalling av ruteløyver.		X	X	Fylkessjef	
Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) av 29.5.81 nr. 38						
§ 21	Om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt, bestemmelser vedr. 2 km grensen		X	X	Fylkessjef	
§ 51	Godkjenning av fastsettelse av skuddpremie på viltarter som har jakttid og gjør skade		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 24. oktober 1984 nr. 1878 § 8	Sammenslåing til felles viltområde når flere kommuner er berørt		X			
Forskrift av 24. oktober 1984 nr. 1879 § 6	Sammenslåing for å oppnå minsteareal for hjorteviltjakt		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 1. mars 2012 nr. 190 § 3	Fastsettelse av forskrift vedr. utvidelse av jakttid for elg og hjort, kanadagås og stripegås		X			
Forskrift av 10. februar 2012 nr. 134 § 4	Fylkeskommunens adgang til å pålegge kommunene å samarbeide om målsetninger for hjorteviltforvaltningen		X	X	Fylkessjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Forskrift av 10. februar 2012 nr. 134 § 25 2. ledd.	Adgang til å pålegge jegere/jaktrettshavere rapportering utover rapporteringsplikten nevnt i paragrafens første ledd		X	X	Fylkessjef	
Laks- og innlandsfiske_loven av 15.5.92 nr. 47						
Forskrift av 27. nov 1992 nr. 864	Den myndighet som er delegert til fylkeskommunen etter paragrafer nevnt i forskriftens punkt 5		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 11. nov. 1993 nr. 1020 § 3	Tillatelse til utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 15. nov. 2004 nr. 1468, §§ 1 og 2	Tillatelse til å utføre fysiske tiltak i vassdrag		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 30. des. 1992 nr. 1232 § 1	Etablering og drift av kultiveringsanlegg for fisk		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 26. juni 2009 nr. 851 § 2	Forbud mot fiske etter bestemte arter		X	X	Fylkessjef	
Forskrift av 26. juni 2009 nr. 851 § 4	Fastsettelse av regler om fiske gjennom forskrift		X			
Akvakultur_loven av 17.6.05 nr. 79						
Forskrift av 22. des. 2004 nr. 1798	Bestemmelser om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (konsesjon)		X			
Forskrift av 22. des. 2004 nr. 1799	Bestemmelser om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret (konsesjon)		X			

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Årlige rundskriv T1 fra Miljøvern-departementet om tilskuddsordninger						
St.budsj. kap. 1425 post 71-1 og 71-3	Fordeling av tilskudd til viltformål		X			
St.budsj. kap. 1427 post 31 og 74	Fordeling av tilskudd til friluftsliviltak		X			

TANNHELSETJENESTEN

Virksomheten reguleres av lov om tannhelsetjenesten av 03.06.83 nr. 54. Fylkeskommunene har ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten. Den offentlige tannhelsetjenesten omfatter tannhelsetjeneste som utføres på gruppene nevnt i lovens § 1-3, enten av fylkeskommunens ansatte eller av privatpraktiserende tannlege som har inngått avtale med fylkeskommunen etter lovens § 4-1.

Nærmere regler om fylkeskommunens ansvar er gitt i Forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten av 24.05.84 nr. 1268.

Tannhelsetjenesten er organisert som egen virksomhet (forvaltningsenhet) i fylkeskommunen.

Klageinstans for klager etter lov om tannhelsetjenesten er Fylkesmannen, jf. tannhelsetjenesteloven § 2-3.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Lov om tannhelsetjenester av 03.06.83 nr. 54 § 4-2	Inngå avtale med privatpraktiserende tannlege, samt føre tilsyn med denne		X	X	Fylkestannlegen	
§ 1-5	Innhente taushetsbelagte opplysninger		X	X	Fylkestannlegen	
§ 2-2	Innkreve egenandeler		X	X	Fylkestannlegen	Fylkeskommunens takster for tannbehandling fastsettes av fylkestinget gjennom årsbudsjettet.

EIENDOM OG INNKJØP

Eiendom og innkjøp er organisert som en egen virksomhet (forvaltningsenhet) i fylkeskommunen.

Virksomheten ivaretar eieransvaret for forvaltning, løpende drift, vedlikehold og utvikling av fylkeskommunens bygninger og eiendommer. Virksomheten har også ansvaret for fylkeskommunens innkjøpsavtaler.

Saker med vesentlig kryssende interesser mellom fylkeskommunen som eier og som offentlig planmyndighet skal behandles i fylkesrådet.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Undertegne dokumenter om erverv eller salg av fast eiendom		X			Forutsetter forutgående fylkestingsvedtak. Gjelder ikke ved avhending eller erverv av mindre areal.
	Tinglysing		X			Forutsetter forutgående fylkestingsvedtak om erverv eller salg av eiendommen. Gjelder ikke ved avhending og tinglysing av mindre areal.
	Sletting av dokumenter i grunnboka		X	X	Eiendomssjef	Gjelder kun positive eller negative servitutter tilhørende en fast eiendom. Dersom servituttene har stor økonomisk verdi skal saken behandles av fylkesrådet.
Jordskiftelova av 21.12.79 nr. 77 og matrikkelova av 17.6.05 nr. 101	Representasjon ved kart- og oppmålingsforretninger og andre notarialforretninger		X	X	Eiendomssjef	Innbefatter rett til å forplikte fylkeskommunen.
	Inngå avtaler av ikke-prinsipiell art		X	X	Eiendomssjef	
Granelova av 16.6.61 nr. 15 og jordskiftelova	Opptre på fylkeskommunens vegne i saker etter granelova og jordskiftelova		X	X	Eiendomssjef og fylkessjef SKP	
Granelova	Gi samtykke til tiltak på naboeiendom		X	X	Eiendomssjef	
	Godkjenne avtale om å grave over fylkeskommunal grunn		X	X	Eiendomssjef	

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Avvise anmodninger om kjøp av fylkeskommunal grunn		X	X	Eiendomssjef	
Jordskiftelova	Inngå forlik i saker om grensejustering		X	X	Eiendomssjef	
	Avhende mindre areal		X	X	Eiendomssjef	Hvilken betydning avhendingen får for fylkeskommunens tjensteproduksjon, og i hvilken grad eiendommens restverdi reduseres er relevante momenter i vurderingen.
	Erverve mindre areal		X	X		Innenfor rammene gitt av fylkestinget i økonomiplan, årsbudsjett eller andre beslutninger.
	Rive mindre bygg		X	X	Eiendomssjef	Dekkes innenfor gjeldende budsjettramme. Forutsetter at rivingen ikke har negative konsekvenser for fylkeskommunens tjensteproduksjon.
	Utleie av fylkeskommunal eiendom		X	X	Eiendomssjef	Gjelder i tilfeller der dette ikke har negative konsekvenser for fylkeskommunens tjensteproduksjon, eller hvor eiendommens restverdi ikke reduseres i nevneverdig grad.
	Inngå og endre innleiekontrakter		X	X	Eiendomssjef	Forutsetter økonomisk dekning innenfor angjeldende virksomhets eget budsjett. Eiendomssjefens fullmakt gjelder leieavtaler med oppsigelsestid inntil et år. For øvrige innleiekontrakter ligger fullmakten hos fylkesrådet.
	Nedlegge forbud eller restriksjoner mot bruk av farlig bygningsmasse		X	X	Eiendomssjef	Gjelder i tillegg til arbeidsmiljølovens bestemmelser om verneombudets rett til å stanse farlig arbeid, jf. aml. § 6-3.
Lov om offentlige anskaffelser	Inngå rammeavtaler		X	X	Eiendomssjef	Saker av prinsipiell karakter og saker som kan få betydelige økonomiske konsekvenser fremmes for endelig beslutning av fylkesdirektøren eller fylkesrådet.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Inngå avtaler om kjøp av varer og tjenester (ekskl. rammeavtaler) på vegne av flere enheter/virksomheter		X	X	Eiendomssjef	Eiendomssjef kan signere avtaler om kjøp som berører en eller flere virksomheter/enheter etter avtale med de berørte. Ut over dette skal alle saker av prinsipiell karakter / betydelige økonomiske konsekvenser fremmes for endelig beslutning av fylkesdirektøren eller fylkesrådet.
	Inngå avtaler og foreta innkjøp av varer og tjenester		X	X	Enhets- og virksomhetsledere	Innenfor enhetens ansvarsområde og budsjettamme. Ut over dette skal alle saker av prinsipiell karakter / betydelige økonomiske konsekvenser fremmes for endelig beslutning av fylkesdirektøren eller fylkesrådet.

HEDMARK TRAFIKK FKF

Etableringen av Hedmark Trafikk som fylkeskommunalt foretak er vedtatt av fylkestinget i henhold til kommunelovens kapittel 11.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
Kommuneloven kapittel 11	Velge medlemmer til styret, herunder valg av leder og nestleder	X				
	Angi målene for kollektivtransporten og overordnede oppgaver innen foretakets ansvarsområde	X				
	Utarbeide årlig oppdragsbrev til foretaket basert på rammer gitt av fylkestinget		X			Bruk av oppdragsbrev er besluttet av fylkestinget i sak 26/10.
	Forestå løpende kontakt med foretaket og dets styre		X			
	Kompetansen og ansvaret for å legge aktuelle saker som vedrører foretaket frem for fylkestinget til behandling		X			
	Innkalle til og gjennomføre foretaksmøter		X			
	Myndighet til å utsette foretakets iverksettelse av en gitt sak inntil fylkestinget har behandlet saken		X			Fylkesrådet har, innenfor styrets myndighetsområde, ikke egen instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder, jf. kommuneloven § 72.
Kommuneloven §§ 45 og 46	Vedta rammetildeling til foretaket	X				Herunder fastsetting av godtgjøring til styrets medlemmer, jf. forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak av 24.08.06 nr. 1033 § 2. Foretakets styre vedtar foretakets særbudsjett, jf. forskriften § 2.
Kommuneloven § 48	Godkjenne foretakets årsberetning og regnskap	X				Herunder disponering av overskudd / inndekning av underskudd. Myndigheten kan ikke delegeres, jf. kommuneloven § 48.

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader
	Utarbeide årlig melding om foretakets virksomhet		X			Legges frem for fylkestinget samtidig med behandlingen av fylkeskommunens regnskap.
Forskrift om yrkestransport	Myndighetsområder for tilskuddsberettiget rutetransport					
§ 28	Fastsettelse og godkjenning av ruteplan				Hedmark Trafikk	
§ 29	Fastsettelse og godkjenning av taksregulativ eller individuelle takster				Hedmark Trafikk	Takstendringer som avviker i særlig grad i forhold til gjengs takstnivå i andre fylker skal godkjennes av fylkestinget.
§ 30	Fastsettelse og godkjenning av system for bruk av billettmaskiner, billetter, rabattkort o.l.				Hedmark Trafikk	
§ 32	I samråd med andre myndigheter bestemme at ruter skal bruke rutebilstasjon (skysstasjon/knutepunkt), bestemte holdeplasser og bestemte gjennomkjøringslinjer				Hedmark Trafikk	
Opplæringslova kapittel 7 og privatskolelova § 3-7	Organisere daglig skyss		X		Hedmark Trafikk	Jf. vedtekter for foretaket og årlig oppdragsbrev.

NOTATER / ENDRINGSBEHOV

Hjemmelsgrunnlag	Fullmakt vedrørende	Fylkestinget	Fylkesrådet	Fylkesdirektør	Delegeres videre til	Merknader

Vedlegg

Fra FT sak 45/16 – Oversikt over myndighet til å oppnevne styremedlemmer, medlemmer til valgkomite, §-27 samarbeid, andre samarbeid, foreninger, råd og utvalg.

Tabell 1

NAVN (FRA EIERSKAPSMELDING):	TYPE ORGANISERING:	HELT/DELVIS EIER:	MYNIGHET TIL Å OPPVENNE MEDLEMMER TIL STYRET/VALGKOMITE ER TILLAGT:
Hedmark Fylkeskraft AS	Aksjeselskap	Heleid	Fylkestinget
Eidsiva Energi AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Energiråd Innlandet AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Samarbeidande Kraftfylke	Forening	Flere deltagere	Fylkestinget
Stiftelsen Hedmark Energis Nettinvesteringsfond	Stiftelse	Selveid	Fylkesrådet
Hedmark Trafikk FKF	Fylkeskommunalt foretak	Heleid	Fylkestinget
Kjørekontoret Innlandet AS	Aksjeselskap	Heleid	Fylkestinget
Interoperabilitetstjenester AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Vegfinans AS med datterselskap	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Glåmdal interkommunale voksenopplæringscenter IKS (GIV)	Interkommunalt selskap	Deleid	Fylkestinget
Glåmdal Interkommunale Voksenopplæringscenter - GIV IKS - representantskapet	Interkommunalt selskap	Deleid	Fylkestinget
NDLA (Nasjonal digital læringsarena)	§-27 samarbeid	Flere deltagere	Fylkesrådet (Her sitter fylkesutdanningsjefer i styret)
VIGO IKS	Interkommunalt selskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
VIGO IKS - representantskapet	Interkommunalt selskap	Deleid	Fylkesrådet
Hedmark Kunnskapspark AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
NAF Trafikkcenter AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Østlandsforskning AS	Aksjeselskap	Deleid	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Opplæringskontoret for kommunesektoren i Hedmark (OKKH)	Forening	Flere deltagere	Fylkesrådet
Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TKØ)	§-27 samarbeid	Flere deltagere	Fylkesrådet velger både kandidater til representantskapet og styret
Innovasjon Norge	Særlovaksjeselskap	Flere eiere	Fylkestinget
Kompetanse- og forskningsfondet i Hedmark AS	Aksjeselskap	Heleid	Fylkestinget
Film3 (Filminvist3 AS)	Aksjeselskap	Deleier	Fylkestinget
Østnorsk Filmsenter AS	Aksjeselskap	Deleier	Fylkestinget
Teater Innlandet AS	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Anno museum AS	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Atlungstad Brenneri AS	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Biblioteksentralen SA	Samvirkeforetak	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Kunstbanken Hedmark Kunstsenter	Stiftelse	Selveid	Fylkestinget
Musikk i Hedmark	Stiftelse	Selveid	Fylkestinget
Turnéorganisasjon for Hedmark	Stiftelse	Selveid	Fylkestinget
Hedmarken Symfoniorkester	Stiftelse	Selveid	Fylkestinget
Festspillene i Elverum	Stiftelse	Selveid	Fylkestinget

NAVN (FRA EIERSKAPSMELDING):	TYPE ORGANISERING:	HELT/DELVIS EIER:	MYNIGHET TIL Å OPPVENNE MEDLEMMER TIL STYRET/VALGKOMITE ER TILLAGT:
AS Oplandske dampskibsselskap	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Stangehallen DA	Delt ansvar	Deleier	Har ikke styre
Stangehallen Riksanlegg AS	Aksjeselskap	Deleier	Fylkesrådet
Hedmark fylkeskommune Blæstad AS	Aksjeselskap	Heleid	Fylkestinget
Tepas personal AS	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
MjøsAnker AS	Aksjeselskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Hedmark Revisjon IKS	Interkommunalt selskap	Deleier	Valgkomite (Fylkesrådet foreslår kandidater)
Hedmark Revisjon IKS - representantskapet	Interkommunalt selskap	Deleier	Fylkestinget
Interkommunal arkivordning øst IKS (IKA Øst)	Interkommunalt selskap	Deleier	Fylkestinget
Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet	§-27 samarbeid		Fylkestinget

Oversikt over myndighetsfordeling for andre samarbeid, råd og utvalg.

Tabell 2

ANDRE SAMARBEID, RÅD OG UTVALG	MYNIGHET TIL Å OPPVENNE MEDLEMMER TIL STYRET/VALGKOMITE ETC. ER TILLAGT:
AEBR Executive Committee	Fylkesrådet
Disen Kulturveksttun - styret	Fylkestinget
Eidsiva Energi AS - bedriftsforsamlingen	Fylkestinget
Distriktsprogramrådet for NRK Hedmark og Oppland	Fylkestinget
Euromontana styret (forslag på kandidat)	Fylkesrådet
Fagskolen Innlandet - representantskapet	Fylkestinget
Felles klagenemnd	Fylkestinget
Foreningen Osloregionens Europakontor - representantskapet	Fylkestinget
Foreningen Osloregionens Europakontor - styret	Fylkesrådet
Gardermoen 2040 samarbeidsråd, utvikling og muligheter	Fylkestinget
Gardermoen 2040 samarbeidsråd, utvikling og muligheter	Fylkestinget
Grensekomiteen Hedmark Dalarna	Fylkesrådet
Hedmark fylkes eldreråd	Fylkestinget
Hedmark fylkes flerkulturelle råd	Fylkestinget
Hedmark fylkeskommune kontrollutvalg	Fylkestinget
Hedmark fylkeskommune kulturpris (jury)	Fylkestinget
Hedmark Trafikksikkerhetsutvalg	Fylkestinget
Helse Sør Øst	Fylkestinget

ANDRE SAMARBEID, RÅD OG UTVALG	MYNIGHET TIL Å OPPVENNE MEDLEMMER TIL STYRET/VALGKOMITE ETC. ER TILLAGT:
Helse Sør Øst, regionale helseforetak	Fylkestinget
Høgskolen i Hedmark	Fylkestinget
Innovasjon Norge hovedstyre	Fylkestinget
Innovasjon Norge Regionalt styre	Fylkestinget
Interreg IV A Sverige Norge - overvåkingskomiteen	Fylkestinget
Interreg IV A Sverige Norge - styringskomiteen	Fylkestinget
Forskjellige fora for samferdsel	Fylkesrådet
Klagenemnd for transportordning for forflytningshemmede	Fylkestinget
KS Fylkesmøte	Fylkestinget
KS Landsting	Fylkestinget
Nasjonalparkstyre for Femundsmarka og Gutulia	Fylkestinget
Femundsmarka og Gutulia nasjonalparkstyre	Fylkestinget
Nasjonalparkstyre for Dovrefjell	Fylkestinget
Nasjonalparkstyre for Forhollhogna	Fylkestinget
Nasjonalparkstyre for Rondane og Dovre	Fylkestinget
Nasjonalparkstyre Fulufjellet	Fylkestinget
Norsk Skogfinsk museum	Fylkestinget
Oslo Havn KF - Havnestyret	Fylkestinget
Planrådet for villrein i Rondane	Fylkestinget
Regional komité for medisinsk forskningsetikk i Øst-Norge	Fylkesrådet
Regionrådet for Fjellregionen	Fylkestinget
Regionrådet for Hamarregionen	Fylkestinget
Regionrådet for Sør-Østerdal	Fylkestinget
Roviltnemnda i forvaltningsregion 5	Fylkestinget
Røros Bergstad og Circumferensen	Fylkesrådet
Råd for likestilling for funksjonshemmede	Fylkestinget
Råd for musikkordning	Fylkestinget
Rådet for Fjellnettverket	Fylkestinget
Rådgivende utvalg for samiske spørsmål	Fylkestinget
Samisk språk- og kompetansesenter Aajege - styringsgruppa	Fylkesrådet
Skatt Øst Skatteutvalg	Fylkestinget
Skogselskapet i Hedmark - styret	Fylkestinget

ANDRE SAMARBEID, RÅD OG UTVALG	MYNIGHET TIL Å OPPVENNE MEDLEMMER TIL STYRET/VALGKOMITE ETC. ER TILLAGT:
Sparebanken Hedmark - representantskapet	Fylkestinget
Sykehuset Innlandet - referansegruppe strategiprosess	Fylkestinget
Sølen verneområdestyre	Fylkestinget
Transportordningen for forflytningshemmede Hedmark, TT Nemnd	Fylkesrådet
Ungdommens fylkesting - valgkomite	Fylkestinget
Vannregion Glomma styringsgruppe	Fylkesrådet
Yrkesopplæringsnemnda	Fylkestinget
Østlandssamarbeidet - fagpolitisk utvalg for samferdsel	Fylkestinget
Østlandssamarbeidet - fagpolitisk utvalg internasjonalt	Fylkestinget
Østlandssamarbeidet - fagpolitisk utvalg opplæring, kompetanse og verdiskaping	Fylkestinget
Østlandssamarbeidet - Kontaktutvalget	Fylkestinget
Brumunddalshallen - Hallstyret	Fylkesrådet

Tematisk oversikt over delegert vegmyndighet fra Hedmark fylkeskommune til Statens vegvesen Region øst

Vedtatt av Hedmark fylkesting 19.04.16 – sak 12/16 (erstatte sak 24/05)

Tema	Hjemmelsgrunnlag
1. Grunnerverv/eiendomsforvaltning	
1.1. Kjøpe grunn og rettigheter som er knytta til veggrunn eller vegprosjekter, inklusive kjøp i framtidig veglinje og der boligeier har innløsningsrett	Vegloven § 50 NA-rundskriv 93/14 Retningslinjer fra VD 9.2.2010
1.2. Gi tillatelse til inngrep, tiltak mv på vegens eiendomsområde	Vegloven § 57, 2.ledd
1.3. Gi tillatelse til å legge søppel eller lignende nær vegen	Vegloven § 57, 3.ledd
1.4. Gjennomføre forundersøkelse	Oreigningsloven § 4 Matrikkeloven § 41
1.5. Vedta eiendomsinngrep	Vegloven § 50
1.6. Gjennomføre skjønnsprosessen	Skjønnsprosessloven § 4, jf. § 8 Jordskifteloven § 6
1.7. Søke om forhåndstiltredelse	Oreigningsloven § 25
1.8. Tvangsfullbyrde skjønn eller forhåndstiltredelse	Rettskraftig skjønn eller tillatelse etter oreigningsloven § 25
1.9. Kreve tiltaksjordskifte	NA-rundskriv 30/81 Jordskifteloven §§ 1-3, 5-5
1.10. Representere fylkeskommunen som eier av veg, eiendommer og vegprosjekteiendommer i prosesser knyttet til eiendomsforvaltning, tinglyse og avlyse rettigheter, skjønn, overskjønn, jordskifte, oppmålingsforretning	Naboloven Delingsloven §§ 2-1, 3-1 Matrikkeloven
1.11. Myndighet etter matrikkeloven knyttet til fylkesveg eiendommene	Matrikkeloven
1.12. Bekrefte eierforhold til veggrunn ved egenerklæring	Tinglysingsloven § 38b Delingsloven § 4-1
1.13. Legge ned mindre fylkesvegparceller som er blitt overflødig som følge av vegomlegginger. Omdisponere avløst veggrunn (nedleggelse og nedklassifisering av avløst veggrunn etter vegomlegging)	Vegloven § 8 Brev fra SD til Vegdirektoratet av 22.12.1972
2. Prosjektering og bygging	
2.1. Fullmakt til å utøve HMS-ansvar ifbm. byggherreoppgaver Ivaretagelse av plikter etter byggherreforskriften kapittel 2	Håndbok R760 Byggherreforskriften kapittel 2
2.2. Vedta midlertidig bygge- og bruksforbud langs planlagt fylkesveg	Vegloven § 38, 1. og 4.ledd
3. Drift og vedlikehold	
3.1. Sørge for at vannløp under avkjørsel holdes åpen	Vegloven § 43, 3. ledd
3.2. Vedta dekning av utgifter ved påbud om endret avkjørsel	Vegloven § 41, 3.ledd
3.3. Avgjøre tvil om kjørebanelens midtlinje	Vegloven § 29, 2.ledd
3.4. Myndighet til å fastsette særskilte byggegrenser	Vegloven § 29, 3. og 4. ledd
3.5. Fastsette erstatning pga. byggegrenser	Vegloven § 30a
3.6. Påbud om fjerning av trær m.v.	Vegloven § 31, 3.ledd
3.7. Gi tillatelse til plassering av skogvirke langs fylkesveg	VD/SD rundskriv 50/66 av 4.11.66 for riksveger Vegloven § 30, 4. ledd

Tematisk oversikt over delegert vegmyndighet fra Hedmark fylkeskommune til Statens vegvesen Region øst

Vedtatt av Hedmark fylkesting 19.04.16 – sak 12/16 (erstatte sak 24/05)

Tema	Hjemmelsgrunnlag
3.8. Gjerdehold langs fylkesveg	Vegloven § 44,2, 3, 4. og 5.ledd og § 45
3.9. Bestemme plassering av gjerde	Vegloven § 45, 1.ledd
3.10. Påby endring av ulovlig gjerde	Vegloven § 47
3.11. Fullmakt til å utføre byggherreoppgaver drift og vedlikehold Ivaretagelse av plikter etter Byggherreforskriften kapittel 2 Oppfølging av elektriske anlegg samt brannvern i tunneller	Arbeidsmiljøloven
3.12. Fastsette særskilt avstand for ledninger m.v.	Vegloven § 32, 1.ledd
3.13. Avgjøre om reklameskilt er trafikkarlig	Vegloven § 33, 1.ledd, 3.pkt.
3.14. Gi tillatelse til oppsetting av ferist	Vegloven § 48, 3.ledd
4. Anskaffelser	
4.1. Foreta anskaffelser etter lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Beløpsgrense for bygg- og anleggskontrakt 100 mill. kroner	Lov og forskrift om offentlige anskaffelser NA-rundskriv 2011/3
4.2. Beløpsgrense for driftskontrakter for drift og vedlikehold av vegnettet 350 mill. kroner	NA-rundskriv 2011/3
4.3. Representere fylkeskommunen i KOFA	
5. Krav om refusjon for utgifter til veg	
5.1. Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til veg, vann og avløp mv.	Plan- og bygningsloven kapittel 18
6. Beredskap	
6.1. Fullmakt til å iverksette de tiltak som anses nødvendige ifm flom, ras og ulykker	
6.2. Fullmakt til å opprette beredkapsorganisasjon og ivareta beredskap på fylkesvegnettet i krisesituasjoner	
7. Skadeserstatning	
7.1. Behandle krav mot vegholder i saker knyttet til planlegging, anlegg, vedlikehold og drift av fylkesveg. Erkjenne ansvar for krav for hvert skadetilfelle med inntil kr 3.000.000,-	Håndbok R900
7.2. Behandle krav som ikke har tilknytning til planlegging, anlegg, vedlikehold og drift av fylkesveg (f.eks. erstatningskrav for ugyldige forvaltningsvedtak). Erkjenne ansvar for krav inntil kr. 30.000,-	Håndbok R900
7.3. Fremme vegholders krav mot andre – skadeserstatning for skader på veginnretning (rekkverk, skilt mv)	Håndbok R900
7.4. Behandle erstatningskrav for egne tilsatte ved skade på eller tap av egne eiendeler i tjenesten. Erkjenne ansvar inntil kr 20.000,-	Håndbok R900
7.5. Avskriving av uerholdelige krav i henhold til vegvesenets økonomiinstruks	Håndbok R900 NA-rundskriv 2011/3
8. Andre fullmakter	

Tematisk oversikt over delegert vegmyndighet fra Hedmark fylkeskommune til Statens vegvesen Region øst

Vedtatt av Hedmark fylkesting 19.04.16 – sak 12/16 (erstatte sak 24/05)

Tema	Hjemmelsgrunnlag
8.1. Fullmakt til å ta ut forliksklage og opptre som part ved forliksklage i inkassosaker	
8.2. Opptre som part i konfliktråd i saker som omhandler fylkesveg	
8.3. Forlenge foreldelsesfrist og frafalle foreldelse	
8.4. Sekretariat for trafikksikkerhetsutvalget	Vegtrafikkloven § 40